جام جم
فرهنگ
CULTURE
۱۱
سه‌شنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۲ شماره ۶۶۵۶

آغاز به‌کار «صدای هیأت» برای فاطمیه

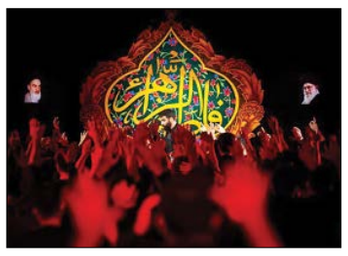
سامانه «صدای هیأت» برای برگزاری هرچه بهتر هیأت‌های عزاداری در ایام فاطمیه فعالیت خود را آغاز کرد.

حجت‌الاسلام محمد خانجانی، معاون سازماندهی سازمان هیأت و تشکل‌های دینی با اشاره به فرارسیدن ایام عزاداری شهادت حضرت زهرا(س) گفت: این سامانه دو بخش مجزا برای مسئولان هیأت‌ها و دیگری برای عموم مردم وجود دارد. در بخش اول مسئولان هیأت‌ها می‌توانند مشکلات و چالش‌های اجرایی خود را با مراکز و ارگان‌های مربوط مطرح کنند.

در این مرحله سازمان هیأت و تشکل‌های دینی، همراه، هم‌صدا و پیگیر گزارش‌های مسئولان هیأت‌ها برای رفع مشکلات آنها می‌شود. در بخش دوم هم عموم مردم می‌توانند نظرات، پیشنهادات، انتقادات و شکایات خود را درباره نحوه برگزاری مراسم‌ها مطرح کنند.

معاون سازماندهی سازمان هیأت و تشکل‌های دینی گفت: بیش از ۱۵ هزار گزارش تاکنون به سامانه صدای هیأت رسیده است و برای رسیدگی و پیگیری امور هیأت‌ها، ۴۲۰ دفتر در سراسر کشور پاسخگوی هیأت‌های مذهبی هستند.

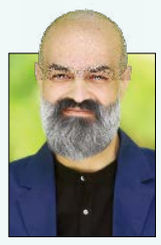
مردم یا مسئولان هیأت‌ها برای ارسال گزارش‌های خود باید عدد ۱ را به سامانه ۱۰۰۴۶۱۵ ارسال کنند یا می‌توانند گزارش‌های خود را در سامانه sedayeheyat.ir ثبت کنند.

نگاهی اجمالی به نیازهای کودکان در بخش فرهنگی و نظام فعالیتی بخش کودک کتابخانه‌های مرکزی

کودکان امروز شهروندان آینده

مهدی توکلیان
کارشناس رسانه و عکاس

کودکان بخش مهمی از جامعه هستند که در برنامه‌ریزی‌های کلان و مهم فرهنگی همواره مورد بحث و گفت‌وگو قرار دارند، اما این میزان از اهمیت تاکنون در برنامه‌ریزی و طراحی فرهنگی در بخش‌های مختلف جورچین فرهنگی چه نقشی را ایفا کرده است، قابل بررسی و تامل است. به‌طور معمول و در نگاهی اجمالی و گذرا نقش کودکان در طراحی و برنامه‌ریزی فضاهای فرهنگی و محیط‌های شهری فراموش شده است، به‌طوری‌که به‌ندرت می‌توانند به فضاهای امن و خوشایند برای گذران اوقات‌فراغت و تعاملات اجتماعی دسترسی داشته باشند. در دورانی که رفتارهای غیراخلاقی، آلودگی‌های زیست‌محیطی، اولویت‌یافتن ترافیک، تراکم جمعیت و ... امنیت فضاهای زیست‌بوم جامعه را به خطر انداخته و فضاهای باز و چندمنظوره به‌ندرت در ترکیب با فضاهای شهری به‌ویژه کلانشهرها به چشم می‌آیند.

درحالی‌که فضاهای عمومی یادگیری فعال و رشد همه‌جانبه کودک را امکان‌پذیر می‌سازند، رشد روزافزون آپارتمان‌نشینی و تخریب خانه‌ها همچنین هجوم برنامه‌های تلویزیونی و شبکه‌های ماهواره‌ای، اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای و دسترسی به تلفن‌های هوشمند در سنین کودکی و خردسالی، نحوه گذران اوقات فراغت کودکان و نوجوانان را دستخوش تغییراتی بحران‌زا کرده است به گونه‌ای که روزبه‌روز از تماس‌های اجتماعی کودکان با یکدیگر و سایر افراد جامعه کاسته شده است. توجه به نیاز کودکان در ابعاد مختلف ازجمله نیازهای جامعه امروز است و در کنار تامین نیاز سایر شهروندان از بخش‌های مهمی است که در بستر فرهنگی و رویدادهای مهم جمعی و تاثیرگذار برنامه‌ریزی و اجرایی می‌شود.

فراگیری علم و مهارت در بستر بازی

همان‌گونه که نیاز به بازی، نیازی عمومی و جهانی است و مرزهای سن و جنس و موقعیت اجتماعی و پایگاه اقتصادی و جغرافیایی را درهم می‌شکند نیاز به آموختن و یادگیری نیز به همین میزان اهمیت دارد و شاید تمرکز بر آموختن و فراگیری علم در بستر بازی را بتوان الهام‌بخش برنامه‌ریزی و طراحی محیط‌های فرهنگی و در بخش شهری به‌صورت خاص برشمرد. از آنجاکه هیچ چیز در ذات بازی نیست که آن را محدود به یک نسل کند و در قلمرو عمومی باید کل نگر بود، چنین به نظر می‌رسد که محوریت بازی می‌تواند به خلق فضاهایی منجر شود که هم بزرگ‌ترها در فعالیت‌های آن شرکت کنند و هم نقشی اساسی در فعالیت کودکان داشته باشند. از نقطه‌نظر اجتماعی حضور کودک در فضاهای عمومی و محیط‌های طبیعی که مگر با وجود بازی و سرگرمی‌های مورد استقبال او ممکن نمی‌شود، فرصت یادگیری مهارت‌های اجتماعی و رقابت سالم را با دیگر افراد جامعه می‌یابد و به همین سبب با آداب، رسوم، سنت‌ها، شیوه و منش زندگی، انگاره‌ها و ایده‌های متفاوت آشنا شده و حس همیاری و احترام به حقوق دیگران و پذیرش تفاوت‌ها در او تقویت می‌شود.

نقش کتابخانه در رشد تربیتی کودکان

با توجه به تعریف کتابخانه‌های مرکزی به‌عنوان مهم‌ترین مرکز اجتماعی ـ فرهنگی و تربیتی کلانشهرها و شهرهای بزرگ ایران اسلامی و با نظر به اهداف طرح ایجاد کتابخانه‌های مرکزی برای ارائه خدمات متنوع و متکثر مطابق با استانداردهای جهانی، ایجاد فضایی عمومی اختصاص داده شده به فعالیت‌های فراغتی کودکان که امکان خلق مکان به مثابه عرصه‌ای عمومی را نیز سبب شود، می‌تواند بخشی از هدف تعلق مجموعه به انواع رده‌های سنی از فعالان عضو کتابخانه‌های عمومی را تامین کند. ایجاد بخش کودک و آماده‌سازی فضایی مبتنی بر کتاب کودک و ایجاد فضای تفریح و بازی به همین منظور مورد تاکید است و به نظر می‌رسد بتواند محدوده تحت‌تاثیر را به یکی از مراکز فعال و سرزنده تبدیل کند. برپایی این بخش در مجموعه کتابخانه‌های مرکزی و کتابخانه‌های عمومی به‌عنوان یک عامل موثر در تکمیل سیر زندگی شهری و رشد تربیتی کودکان لازم می‌نماید. از این رو ضروری است تعریف و تنظیم فعالیت‌ها یا قابلیت‌های فضای کتابخانه‌ها بتواند امکان تجربه و رخداد جنبه‌هایی از زندگی شهری را برای شهروندان با تاکید بر فعالیت‌های تعریف‌شده برای کودکان فراهم آورد.

نظام فعالیتی بخش کودک کتابخانه‌های مرکزی

بخش کودک و با تمام شاخص‌های مورد توجه و دکان‌مانند فضای بازی با محصولات فرهنگی و کتب گروه سنی خردسال و کودک با هدف تبدیل به مکان مورد استقبال والدین و کودکان و دارا بودن شاخص‌های یک عرصه عمومی لازم است طی فرآیند سالم اجتماعی‌شدن و بالندگی مهم‌ترین عامل یعنی حس امنیت در مکان به‌تبع حضور نظارت بزرگسالان محروم کند. ضروری است تا فضاهایی که کودکان در آنها حضور می‌یابند تقویت‌کننده امکان تعاملات بین نسل‌ها باشد و سبب همبستگی بیشتر کودکان با والدین‌شان شود، فضایی که علاوه بر برنامه‌ریزی و طراحی هدفمند برای کودکان، والدین را نیز نسبت به همدلی و مصاحبت با فرزندان‌شان ترغیب کند. این عنایت تدبیر قابل توجهی خواهد بود در پوشاندن فاصله‌ای که به سبب رشد روزافزون زندگی مکانیکی و کار در دنیای امروز میان والدین و فرزندان ایجاد شده است. به همین سبب توصیه می‌شود تا در طرح نظام فعالیتی و نیز ساختار کالبدی ـ فضایی امکان حضور چند نسل و تعامل میان آنها در فضایی ایمن فراهم شود. لازم است باغ کودک و بازی مکانی برای اولین تجربه‌های شهروندی و زندگی شهری برای کودکان تلقی شود. نظام فعالیتی در بخش کودک کتابخانه‌های مرکزی به گونه‌ای طراحی شده است تا فراهم‌آور زمینه‌های آموزش با مسائل مربوط با کتاب و تماس با کتاب و سایر محصولات فرهنگی در هر شکل آن همراه با جذابیت‌های بصری و دسترسی امکانات برای خردسالان و کودکان موجود باشد. این ملاحظات نه‌تنها در پیدایی شناخت از کتاب و فضای کتابخانه موثر خواهد بود، بلکه حس احترام به آن و ضرورت حفظ و نگهداری از آن و ایجاد تعلق برای حضور بیشتر را در اذهان کودک نهادینه می‌کند.

نگاه

اهمیت کتاب و کتابخوانی کودکان

فصل الخطاب بیانات داهیانه رهبر معظم انقلاب در خصوص اهمیت کتاب و کتابخوانی در دیدار با کتابداران که تاکید بر اهمیت خواندن کودکان را دارند: ... اهتمام به کتاب درواقع قوامش به اهتمام به کتابخوانی است. در جامعه باید سنت کتابخوانی رواج پیدا کند. فایده سوادآموزی این است. اثر حرکت و نهضتی که در کشورها برای ریشه‌کن کردن بی‌سوادی انجام می‌گیرد، عبارت است از همین، که بتوانند از این مجموعه عرضه‌کننده فکر و ذوق و استعداد دیگران استفاده کنند؛ این بدون کتابخوانی امکان‌پذیر نیست. به گمان من، یکی از بدترین و پرخسارت‌ترین تنبلی‌ها، تنبلی در خواندن کتاب است. هرچه هم انسان به این تنبلی میدان دهد، بیشتر می‌شود. کتابخوانی باید در جامعه ترویج شود و این کار بر عهده همه دستگاه‌هایی است که در این زمینه مسئولند؛ از مدارس ابتدایی بگیرید ـ که برنامه‌هایی باید باشد که کودکان ما را از اوان کودکی به خواندن کتاب عادت بدهد؛ خواندن با تدبر، خواندن با تحقیق و تأمل تا دستگاه‌های ارتباط جمعی، تا صداوسیما، تا وسایل تبلیغاتی گوناگون .../ مقام معظم رهبری مدظله‌العالی / ۱۳۹۰/۰۴/۲۹

پرسه در کوچه‌های مجازی

عطیه عیار | نویسنده و مترجم

ساس را بکش!

دهه ۸۰، خواننده‌های زیرزمینی به لطف شبکه‌های ماهواره‌ای و اینترنت فرصتی برای برون‌ریزی محتواهای زباله پیدا کردند. یکی از آنها آدمی بود که شعرهای بی‌معنایش فقط به خاطر آهنگ‌های شش و هشتش سر زبان‌ها افتاد. آن سال‌ها، جناب خواننده راهی خارجه شد و برای دریافت اقامت با زنی ایرانی ساکن خارج، ازدواج کرد. اقامتش را گرفت و در حالی که زن حامله بود، رهایش کرد. یک سرمایه‌گذاری کاملا انسانی که روح زن، زندگی، آزادی در تمام ارکان آن جاری بود!

اوایل دهه ۹۰ اولین ترانه جنجالی‌اش با انواع کلمات مستهجن راهی خانه‌ها شد. از آن بدتر حتی در جشن‌های مدارس هم اجرا شد. بچه‌ها و البته والدین‌شان در معیت مسئولان خجسته مدارس همه با هم کلمات رکیک را می‌خواندند و ذوق می‌کردند که آزادی دارند، شادند و می‌رقصند. عده زیادی هم در جواب فقط ابراز تاسف کردند و از شهدا شرمنده شدند.

در مرحله بعد، باید کاری جذاب‌تر می‌شد تا ترانه جدید شنیده و دیده شود. با ترجیع‌بند «سمیه نرو» از فیلم سعید روستایی، کلیپی بیرون داد و در کنارش تجسم پرده‌دری و بی‌حیایی را جلوی دوربین آورد. کاری که بعضی مردم شب تصویب برجام از دکتر ظریف خواسته بودند و سردار دیپلماسی‌شان با گفت‌وگو نتوانسته بود انجام دهد. دهان به دهان چرخید که آن زن پشت‌سر خواننده را دیدی؟ همان است که... و با توضیح شغل شریف زن، جمعیت زیادی از صغیر و کبیر برای اولین بار اسم او را شنیدند و چشم‌شان به جمالش روشن شد. دوباره گروهی آشفته گریبان دراندند و از شهدا معذرت‌خواهی کردند. کارشناسان مکلا و معمم هم از فغان و افسوس و ارائه راهکارهایی که باید دارد و مخاطب باید ندارد، کم نگذاشتند. با همه این اوصاف جایی نبود که این ترانه را نشنویم.

دو سال گذشت و این بار خواننده ساس‌مسلک، تصویری از خود منتشر کرد با ترانه علیدوستی که گویا با هم فیلم بازی کرده‌اند. بگذریم که ترانه رئیس جنبش «من هم» در کنار این مرد خائن و سوءاستفاده‌گر از زنان چه کار می‌کند. در هر حال ساسی دوباره سر زبان‌ها افتاد. همه در حال تحلیل، تفسیر و تمسخر آخر و عاقبت ترانه بودند که ساسی پوستری دستکاری‌شده از فیلم برادران لیلا، ساخته سعید روستایی منتشر کرد.

چند روز بعد جناب مانکن با هیبت وانتی‌های دست‌دوم فروش آمد که اگر با آهنگ‌های من مشکل دارید، گوش بچه‌های‌تان را بگیرید. احتمالا به خیال خودش همه دغدغه‌مندان را مسخره کرده است. باز هم تحلیل‌ها، بررسی‌ها و افسوس‌ها بالا گرفت. آن‌قدر شدت افسوس‌ها زیاد شد که عده‌ای از همان نگران‌ها مقابل افسوس‌خورها ایستادند که بی‌خود این بابا را این‌چنین بزرگ می‌کنید؛ بایکوت خبری‌اش کنید. یکی دیگر هم سعی کرده یک‌دهم پر لیوان را ببیند که ساسی خودش آمده هشدار داده و اینها همه به خاطر فشارهای سری قبل است.

پرونده‌ای هم رو شد از وضعیت شبکه جوان، سرمایه‌گذار و پخش‌کننده ترانه و کلیپ که یک سر ماجرا در همین ایران خودمان و یکی از موسسات مالی و اعتباری معروف است.

وضعیت من مادر اما دیدنی است. از سال‌ها قبل فهمیده‌ام به هیچ نهاد و ارگانی امید نیست. نشسته‌ام بیرون گود این دعواها و یارکشی‌ها به تماشا. همزمان در این فکرم که در خانه ما این خزعبلات هیچ وقت پخش نمی‌شود ولی روزی که بچه‌ها آمدند و گفتند کنار فلان نوجوان فامیل این را شنیده‌اند، چگونه مغز و گوش و چشمش را پاک کنم و جواب سوال‌های احتمالی‌اش را بدهم. ابدا توصیه خود ساسی برای گوش گرفتن جوابگو نیست. امثال من در این شرایط آن‌قدر که از دیگر مادرهای بی‌خیال آسیب می‌بینیم، از ساسی و رفقای مفسدش ضربه نخورده‌ایم. کاش همه مادرها به‌جای انتظار کمک از سمپاش‌های بیرون، خودشان دست به کار کشتن موجودات موذی می‌شدند.

مکتب

افتتاح ۱۰ کتابخانه جهادی در ۵ استان

دهمین کتابخانه توسط گروه جهادی شهدا با بیش از ۳۰۰۰ عنوان جلد کتاب که مزین به نام شهید آرمان علی‌وردی بود، در بخش روداب روستای شمس‌آباد سبزوار افتتاح شد.

مسئول گروه جهادی شهدا با اعلام خبر افتتاح ۱۰ کتابخانه در مناطق محروم گفت: گروه جهادی شهدا با دغدغه فرهنگی، ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی و تجهیز و افتتاح کتابخانه آغاز به کار کرد.

محسن اسماعیلی افزود: این گروه جهادی با دغدغه فرهنگی، ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی و تجهیز و افتتاح کتابخانه آغاز به کار کرد و تاکنون در پنج استان ازجمله خراسان رضوی، گیلان، سمنان، زنجان و تهران توسط گروه جهادی شهدا ۱۰ کتابخانه راه‌اندازی شده‌است. تمامی کتابخانه‌ها مزین به نام شهداست و میانگین کتاب در هر کتابخانه ۱۰ هزار جلد عنوان کتاب است. تاامروز بیش از ۱۰۰ هزار عنوان جلد کتاب از طریق خیرین به این گروه اهدا شده و «هرمنطقه محروم یک کتابخانه» شعار این گروه جهادی است.

پیشخوان

انتشار هشتمین چاپ «آرام جان»

کتاب «آرام جان، روایت زندگی شهید مدافع حریم امنیت محمدحسین حدادیان» نوشته محمدعلی جعفری است. در کتاب آرام جان قصه پسر جوانی را می‌خوانید که در کف خیابان‌های شمال شهر تهران شهید شد.

محمدحسین حدادیان متولد ۱۳۷۴، بسیجی مخلص و پیرو خط ولایت و رهبری بود. او از هفت سالگی عضو بسیج بود و در مسجد فعالیت می‌کرد و سال ۹۴ هم برای دفاع از حرم اهل بیت علیهم‌السلام عازم سوریه شد.

اواخر بهمن ۹۶ در ایام شهادت مظلومانه حضرت زهرا(س) بود که خیابان پاسداران تهران شاهد توحش گروه موسوم به دراویش گنابادی و ایجاد ناامنی و به شهادت رساندن سه نفر از نیروهای انتظامی بود. محمدحسین که از این آشوب‌ها و هتک حرمت‌ها خونش به جوش آمده بود به محل حادثه رفت. در همان لحظات بامداد، او را ابتدا به وسیله اسلحه شکاری مجروح و سپس توسط یک اتومبیل زیر گرفتند و در شب شهادت حضرت زهرا(س) به فیض شهادت نائل شد. علاقه‌مندان برای تهیه این کتاب می‌توانند با ورود به سامانه من و کتاب manvaketab.com و همچنین از طریق ارسال نام کتاب به سامانه پیام کوتاه ۳۰۰۰۱۴۱۴۴۱ کتاب را تهیه کنند.

قاب

احداث مقبره شهید گمنام در وزارت فرهنگ

مقبره شهید گمنام همزمان با ایام فاطمیه در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی احداث می‌شود. حجت‌الاسلام والمسلمین نوید شکوهی، فرمانده مرکز مقاومت بسیج وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به احداث مقبره شهید گمنام در این وزارتخانه، گفت: با پیگیری‌های انجام شده، ساخت مقبره شهید در حال انجام است و ۲۷ آذر، پیکر پاک و مطهر یک شهید گمنام در آن به خاک سپرده می‌شود. تشییع و تدفین پیکر مطهر این شهید والامقام با حضور مردم شهیدپرور تهران، دوشنبه ۲۷ آذر، از ساعت ۹ صبح از ضلع شمالی میدان بهارستان تا وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود.